

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 10. Mariæ Ægyptiacæ pœnitentiam imitandam esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

iuxta Cœnobij sui canonem, tempore quadragesimæ Iordanem transfret, sed pridie, Dominicæ cœnæ, sub vesperam, ad Iordanem SS. Eucharistiam afferret, se enim ad eum usque diem, ex quo in S. Ioannis Baptistæ templo corpus & sanguinem Christi sumpsisset, sacro illo ferculo caruisse; & cupere eum diè colere, quo Christus discipulos corporis sui sanguinisque participes fecisset. Iussit præterea Zosimam arcana quædam Abbati suo significare, quæ in illius monasterio lima atque emendatione indigerent.

X.
M A R I A E
Æ G Y P T I -
A C A E
P O E N I -
T E N T I A M
I M I T A N -
D A M E S S E .

Matth. 21.
31.

Quibus omnibus ordine auditis, Zosimas pronus illum terræ locum osculatus est, in quo pedes illius mulieris tam sanctæ vestigia reliquerunt; reuersusque ad monasterium suum Deo laudes gratiasque dixit, quod sibi ostendisset, quantum adhuc à peccatricis illius, ne dum ab alterius innocentis perfectione in eum diem abfuisset. Iamque humilior factus, sibi suique similibus dictum agnouit in remedium superbiæ: *Amen dico vobis, quia publicani & meretrices præcedent vos in regnum Dei.* Quod si tantus tamque asperæ vitæ vir à Maria Ægyptiaca, (ista enim fuit hæc mulier, cuius hodie Natælis agitur) didicit opera pœnitentiæ, & meliorem à cibo potuque

potuque abstinendi, corpusque exercendi, & peccata deflendi rationem; quid nos discere oportet? *Væ tibi Corozaim, vae tibi Bethsaida: quia si in Tyro & Sidone facta essent virtutes, quae facta sunt in vobis, olim in cilicio & cinere pœnitentiam egissent. Veruntamen dico vobis, Tyro & Sidoni remissius erit, in die iudicij, quam vobis.* Consumitis tempus & annos, in omni vanitate, superbia, luxu, cupiditate, odio, & intemperantia, & coelum speratis? Cur? quia ista omnia confitemini? non satis est. Si vultis Deum placare, *facite fructum dignum pœnitentiae.* Quo autem modo, ait S. Chrysostr. *fructificare poterimus? Si utique peccatis aduersa faciamus. Aliena rapuisti? Incipe donare iam propria. Longo es tempore fornicatus? à legitimo quoque usu suspendere coniugij, ac perpetuam continentiam sapius paucorum dierum castitate meditare. Iniuriam vel opere cuiquam, vel sermone fecisti? refer benedictionis verba conuicijs, & percutientes te nunc officijs, nunc etiam beneficijs placare contende. Neque enim vulnerato sufficit ad salutem, tantummodo spicula de corpore euellere, sed etiâ remedia adhibere vulneribus. Delicijs antè, & temulentia difflebas? ieiunio, & aquae potus utrumque compensa, ut famem superes imminentem. Vidisti impudicis*

Q alienum

Matth. 11.
21.

Luc. 10.

Matth. 3.

S. Chryf.
in Matth.
hom. 10.

alienum decorem oculis? feminam iam omnino non videas; maiore tactus cautione, quò tutior post vulnera. 1. Itaque, qui peccata sua sacerdoti confessus est, & certam plenamque peccatorum absolutionem obtinuit, sublata suppliciorum æternorum obligatione, cui obnoxius erat, tamen illud meminisse debet:

Eccli 5, 5.

*De propitiato peccato noli esse sine metu: restat enim plerumque temporaneæ cuiusdam pœnæ debitum, vel in hac, vel in altera vita dissipandum. Nam per absolutionem pœna æterna in temporalē mutatur. Qua de causa sacerdos satisfactionem iniungit pœnitenti clauium potestate. Et proculdubio magno-
pere à peccato reuocant, & quasi freno quodam coërcent hæ satisfactoria pœna, cautioresq; & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt.*

Concil.
Triden.
sess. 14.
c. 8.

Luc. 7. 49.

Numquid Christus Magdalene dixit: Remittuntur tibi peccata? Et tamen quantam illa pœnitentiam egit, in omni vita? Multi eam etiam peccatis superant; sed pœnitentiã non æquant. 2. Ah quid dico? æquant? Ecclesie ieiunia non seruant; nulla in re sibi ipsis sunt duri; delicias in cibo & potu quærunt; collum sibi gruis optant, vt esculentis & poculentis tantò impensius, quantò diutius oblectentur; & cibum eò suauiore iudicant, quò

Ælian.
l. 10. var.
hist. c. 9.

quò maiore sciunt precio emtum: omnia genio indulgent: cuticulam semper curant, quam alij flagris lacerant; cuncta opera pœnitentiæ fugiunt; solitudinem, orationes, meditationes, ieiunia, cilicia, humicubationes oderunt, vt anguem. 3. Quid hæc commemoro? Olim graues & certæ satisfactiones, iuxta canones pœnitentiales, imponebantur, & ad pœnitentis bonum, & ad Ecclesiæ ædificationem. Nam Tertullianus, Christianorum in primitiua Ecclesia describens pœnitentiam, testatur, extra Ecclesiam solitos stare, in lugubri veste, sacco & cilicio indutos, & cinere caput conspersos. Et primo quidem die Quadragesimæ, tondebantur viris pœnitentibus crines; qui nullis conuiujs poterant interesse, non balnea adire, nec equitare, nec adesse spectaculis, ac honestis etiam recreationibus sibi debebant interdiceret; immo, quàm diu in numero pœnitentium erant, Sacramenta eis non administrabantur, nisi in Paschate, aut morte; immo & tunc carebant extrema vnctione. Quæ satisfactio, iuxta grauitatem, aut multitudinem peccatorum, breuior aut longior erat. Immo, ob quædam peccata trium, quinque, septem, aut decem annorum, in cilicio, ieiunij,

Q 2

niji,

Vide Belsarm. t. 2. Contr. lib. 1. de Pœnit. cap. 21. & 22. Tertul. lib. de Pœnit. optat. lib. 2.

Climac.
grad. 5.
Niceph.
li 12. hist.
Eccl. cap.
40. **Carol.**

Sigon. de
Occid.
Imp. l. 9.
Baron.
An. 390.

Ribad in
vita S.
Romual-
di 7. Febr.

nijs, & oratione proluxa, iniunctam fuisse
pœnitentiam ait. Mira sunt, sed nimis lon-
ga, quæ Climacus de pœnitentibus refert.
Nec plebeij tantùm, sed Principes & Reges
eiuscemodi pœnitentias subierunt. Theodo-
sius Imp. Thessalonicæ, ob vnius ex aulicis,
in populari tumultu, occisi necem, ira excan-
descens, specie spectaculorum exhibendorũ,
ciues, ad septem millia, in vnum locum con-
gregatos occidi iussit. Ob quod factum à S.
Ambrosio, integro ferè anno, à communio-
ne fidelium remotus, templorum aditu pro-
hibitus, & alijs pœnitentiæ actibus exerci-
tus, non antè in gratiam admissus est, quàm
palam humi prostratus, ab omnibus veniam
crudelitatis postulasset. Otho Cæsar, ob vni-
cum homicidium, Româ ad Garganum vsq;
montẽ, nudis pedibus tetendit, & tota Qua-
dragesima, in Cœnobio, inediâ, cilicio, hu-
micubatione se afflixit. Quid æquum est, nos
facere? immo quid multi faciunt? leuissimis
pœnitentijs à Confessario impositis indig-
nantur, eas differunt, omittunt, ad alios
Confessarios currunt, & permutari cupiunt.
Quid potest imponi æquale peccatis æternũ
ignem promeritis? Quid sunt opera nostra
omnia, quid modus satisfaciendi, si cum
Magda-

Magdalenis, cum Maria Ægyptiaca, cum S. Petro, cum Dauide comparentur? opera per quæ satisfit, & grata Deo esse debent, & quâdam habere difficultatem. Si enim per illa placandus est Deus, debent illi esse accepta, atque in eius honorem cedere: & quia per eadem puniendus est peccator, ac peruersitas prauæ conuerſionis ad creaturam vindicanda, necesse est, vt habeant aliquam molestiam. Quo modo igitur satisficient, qui molestiam nullam patiuntur? Cur quidam de pœnitentia sibi imposta conqueruntur? Cur ipsi non illâ augent? cur non petunt à Confessario maiorem, cum à Confessario iniuncta maioris sit meriti, tum ex obedientia, tum ob vim, quæ illi ex Sacramento & meritis Christi accedit. Accedit quoq; ieiunio & abstinentiæ quadragesimali nō tantum temperantiæ, sed etiam obedientiæ meritum. Ideo enim lex statuitur, vt pareamus; ideo prohibetur cibus, vt restringatur appetitus. Quia, vt S. Gregorius ait: *Non cibus, sed appetitus in vitio est: unde & lautiores cibos plerumq; sine culpa sumimus, & abiectiores, non sine reatu conscientia degustamus.* Et, vt S. Bernardus ait: *Melius est exiguo sanguine ad usum vesci, quam ventoso legumine usq; ad ructum exaturari; præcipue*

S. Greg.
lib. 30.
Moral.

S. Bernardus
in Apo-
log.

cipue cum & Esau non de carne, sed de lente sit re-
prehensus; & de ligno Adam, non de carne dam-
natus: & Ionathas de gustu mellis, non carnis,
morti adiudicatus. E contra vero Elias inno-
xie carnem comedit, Abraham Angelos gratissi-
me carnibus pavit, & de ipsis sua fieri sacrificia
Deus precepit. Atque inibi idem S. Pater ait:
Paulus Timotheo Modice vino utendum consul-
uit: & Dominus ipse bibit, ita ut vini potator
appellatus sit, Apostolis quoque bibendum dedit.
Insuper ex eo Sacramentum sui sanguinis edidit.
 Non ergo creatura contemnitur, quando
 certo cibo potuue abstinetur, quibus vfos
 sanctissimos viros constat; sed vel obedien-
 tia attenditur, vel ingluuies stringitur, vel
 peccatum expiatur. Et sane, si contraria
 contrarijs sunt curanda, rectissimè gulam in-
 edia, & sobrietas corrigit ebrietatem. Quam-
 obrem & Ægyptiaca Maria memins se
 saturitati lasciviam iunxisse, ieiunijs & ab-
 stinentia vtrumque vitium castigavit. At tu
 fortasse, qui hæc audis, non putas tua pecca-
 ta, peccatis huius mulieris paria esse? For-
 tasse sunt etiam maiora. Sed esto sint mino-
 ra. Qui animam suam æstimant, etiam ob
 parva delicta magnas pœnitentias subierunt.
 Victorinus, ob vnum concupiscentiæ motum
 admittit.

Sur. 5. lu-
 vij.

admissum, à diabolo deceptus, per tres annos, fissa arbore manus strinxit. Arbori crucis, & continuæ pœnitentiæ nos astringamus, tunc merebimur morte beatâ Mariæ Ægyptiacæ obire.

Ad quam, vt, cum S. Eucharistia, post annum, dicto die, rediret Zosimas, morbo, ex illius prædictione, detentus est, ne ante tempus è cœnobio, cum ceteris, exiret. Exiens autem, destinato die, vidit illam, signo crucis facto, siccis vestigijs, per Iordanem, ad se venire; sumtaque sacra communione, iterum prodigiôsè calcatis aquis redire. Quâ anno sequente, eodem rebitans defunctam, inuenit, ascriptâ in pulueribus epigraphe, qua eam iubebatur sepelire. Et sepeliuit, sed, leone terram duritiâ senis vires superantem effodiente. Ita Deus sanctis Angelis quoque, in manus tradit mortuos, qui in Domino moriuntur; sicut Zosimæ tradidit Mariam pœnitentem: quæ tametsi alia mira multa fecit, illud tamen inter maxima debet non illius, sed aliorum mira numerari, quòd plures habeat luxuriæ suæ, quàm pœnitentiæ imitatrices ac imitatores. Si sapitis, ô peccatores, & peccatrices, Dei (etiam meretrices, & adulteras, & fornicarios ad gratiam recipientis)

Q 4

piensis)

XI.
MARIÆ
ÆGYPTI-
ACAE
MORS, ET
EXEM-
PLVM
VINCENDE
TENTATI-
ONES
CARNIS.